

Bạo hành

trong gia đình tại Pháp

Nạn bạo hành trong gia đình đã ở mức báo động tại nhiều quốc gia trên thế giới. Theo thống kê, tại Pháp có 6 phụ nữ bị chồng đánh chết. Đây là những dấu hiệu báo trước bạo hành trong gia đình và chúng ta phải làm gì để những điều đáng tiếc không xảy ra?

* *

*

“Bạo hành bắt đầu bằng những điều cấm đoán nhỏ nhất, không minh bạch, luôn luôn được cho là vì lợi ích của phụ nữ” - chuyên gia tâm lý học Martine của Escale, một hiệp hội chuyên giúp đỡ những phụ nữ bị bạo hành, giải thích. Trong một căn nhà nhỏ ẩn sâu trong một khu phố ở vùng thượng sông Seine, Martine và các cộng sự lắng nghe những lời giải bày và giúp đỡ hàng chục phụ nữ bị tổn thương về thể xác và tinh thần do bạo hành trong gia đình.

Escale là một phần của mạng lưới gồm 58 hiệp hội do Liên đoàn tương trợ phụ nữ quốc gia điều hành. Tại Trung tâm này, người ta theo dõi hơn 36.000 trường hợp bạo hành trong gia đình mỗi năm. 5.000 phụ nữ và trẻ em trốn người chồng và người cha hung hãn được tiếp đón tại

những trung tâm khẩn cấp của các hiệp hội này. Liên đoàn cũng điều hành một đường dây nóng và xem xét hơn 15.000 cuộc gọi mỗi năm. Thế nhưng những nỗ lực của các hiệp hội vẫn không đáp ứng hết những yêu cầu của các phụ nữ bị bạo hành...

Thực tế khác hẳn những con số

Theo một nghiên cứu xã hội học, có 10% phụ nữ Pháp đã hoặc đang là nạn nhân của bạo hành trong gia đình. Tỷ lệ đó có nghĩa là gần 2 triệu phụ nữ Pháp là nạn nhân của nạn bạo hành trong gia đình. Khi nói đến bạo lực trong gia đình, người ta nghĩ ngay đến những phụ nữ bị đánh đập hay mang những thương tích như bị gãy xương, thủng màng nhĩ, gãy răng, tổn thương gan gây tử vong (theo khảo sát của giáo sư Roger Henrion)... Nước Pháp có gần 200.000 phụ nữ bị tổn thương về thể xác do bạo hành và mỗi tháng có 6 người chết vì bị chồng đánh đập. Tuy nhiên, những tổn thương về thể xác vẫn không thấm gì so với những tổn thương về tinh thần do bạo hành trong gia đình.

Tuy ít thấy rõ hơn, nhưng những tổn thương về mặt tinh thần cũng trầm trọng không kém

những tổn thương về mặt thể xác: trầm uất, sợ hãi, có ý định tự tử và những biểu hiện rối loạn cơ thể do tâm lý như rối loạn tiêu hóa, mất ngủ, kinh niên, đau đầu... “Các vết thương trong tâm hồn thường rất đau đớn”. - Everlyne, người đảm trách việc tiếp đón ở một trung tâm cư trú dành cho những nạn nhân của bạo lực tại ngoại ô Paris, cho biết. Những phụ nữ thuộc mọi tầng lớp xã hội, mọi nghề nghiệp và mọi trình độ học vấn đều bị bạo hành. Số phụ nữ trong các khu phố sang trọng bị bạo hành cũng không thua kém số phụ nữ ở các khu phố nghèo. Để thoát khỏi địa ngục, phụ nữ bị bạo hành phải hiểu được cơ chế của bạo lực trong gia đình.

Một thủ đoạn đạo đức giả

Bạo hành trong gia đình thường liên quan đến tình trạng bất ổn

và mặc cảm của người chồng. Những người chồng vũ phu biết rất rõ những nhược điểm của người vợ và tìm cách tấn công vào đó. Chẳng hạn như họ biết tận dụng những mặc cảm của người vợ: “Em đừng mặc áo đầm! Em biết rõ là áo đầm không hợp với em”. Họ cũng nhắm vào tình cảm quý mến của người khác mà người vợ có được nhờ khả năng của mình và thường chỉ trích những kết quả trong công việc của vợ. Những nhận xét cay độc của người chồng sẽ củng cố thêm mặc cảm của người vợ vốn đã quen với việc tự hạ mình, luôn cho rằng bản thân còn nhiều khiếm khuyết.

Tuy giá trị bị hạ thấp, người phụ nữ yêu chồng vẫn nghĩ rằng tốt nhất là nên thích nghi với mọi hoàn cảnh và tự hoàn thiện bản thân. Vì vậy, nhiều người vợ tự đánh mất chính mình.

Người vợ dần dần lãng quên con người thật của mình và trở thành người phụ nữ đúng như hình ảnh mà người chồng mong muốn. Chuyên gia tâm lý Martine nhận xét: “Bị chồng lấn át về tâm lý suốt 20 năm qua, Geneviève thậm chí không còn nhớ rõ mùi vị của món kem mình ưa thích và cũng chẳng còn nhớ trước đây mình thích màu gì. Người chồng đã biến đổi cô hoàn toàn. Cô phải tìm lại bản ngã của mình.” Tiến trình đó đôi khi diễn ra trong

Bạo hành trong gia đình tại Pháp

Tiếp theo trang 13

nhiều năm. Dần dần, những người vợ đánh mất niềm tin ở bản thân và không còn tin vào những khả năng của chính mình. Họ không còn dám khởi xướng bất cứ điều gì, cảm thấy mình luôn luôn bị chỉ trích, rồi dần dần hình thành một thái độ cam chịu và thụ động. Họ có cuộc sống khép kín trong sự tủi hổ và im lặng. Lúc đó, bạo hành cơ thể có điều kiện để xuất hiện. Họ đã quen chấp nhận quá nhiều điều trái ý muốn. Martine nói: “Mọi người ít khi nhận biết những hành vi bạo lực về tâm lý và ngôn từ, và ngay cả những phụ nữ nạn nhân của bạo hành cũng khó nhận ra chúng. Người ta thường khó phân biệt những sự nhượng bộ nhỏ nhặt trong đời sống vợ chồng và những áp lực thật sự về mặt tâm lý”.

Bị cô lập khỏi đời sống xã hội.

Evelyn giải thích: “Những người đàn ông này hay ghen tuông nên tìm cách cô lập để dễ dàng khống chế vợ”. Những nhận xét của gia đình hoặc bạn bè có thể giúp người vợ có phản ứng thích hợp. Để tránh điều đó, những người chồng vũ phu thường âm thầm tấn công bằng cách phỉ báng những người ở chung quanh. “Cô bạn đó không tốt cho em” hoặc: “Thật ra, anh rất ghét cô ta, em đừng gặp cô ta nữa”. Ngược lại, người chồng vũ phu sẽ tỏ ra rất đáng mến ngoài xã hội, luôn ân cần niềm nở và giúp đỡ kẻ khác.

Dù bị đánh đập, phụ nữ vẫn tin vào tình yêu.

Tại sao nhiều phụ nữ bị bạo hành bằng lời nói hoặc hành vi lại không bao giờ nghĩ đến việc bỏ chồng? Bà Marie Dominique de Suremain, đại biểu của Liên đoàn tương trợ phụ nữ quốc gia, trả lời: “Mọi chuyện không đơn giản. Ngay từ đầu, bạo hành không bao giờ có tính liên tục mà có chu kỳ”. Sau khi “bùng nổ” bằng lời nói hoặc bằng hành động, người chồng thường đổ lỗi cho vợ như: “Nếu cô ấy không về muộn”... Người chồng

cũng muốn cho vợ thấy là anh ta mất tự chủ: “Anh xin lỗi, anh đã không thể dằn nén được”. Vốn có tâm lý bất an và muốn giữ không khí êm ấm, người vợ sẽ chấp nhận lời xin lỗi. Sau đó, để vợ khỏi bỏ nhà ra đi, người chồng bộc lộ tình cảm như thể anh ta yêu vợ lắm. Các hiệp hội phụ nữ gọi giai đoạn này là “tuần trăng mật” sau nhiều phen “đập nát”. Giống như ngày đầu tiên gặp gỡ, người chồng hứa sẽ không tái phạm: “Chúng mình bắt đầu lại từ đầu, em nhé!”. Sau đó, nạn nhân trở về nhà, chấp nhận cắt đứt quan hệ với những người ở chung quanh. Gia đình, bạn bè không còn muốn can thiệp nữa, còn người vợ muốn tin rằng mọi chuyện sẽ tốt đẹp như xưa. Nhưng chu kỳ bạo lực sẽ lặp lại và những “tuần trăng mật” sẽ giảm dần rồi biến mất. Bạo lực hoàn toàn thắng thế.

Phá vỡ sự im lặng.

Evelyne cho biết: “Khi bị cô lập, những phụ nữ này trở thành những tù nhân! Để thoát khỏi cảnh ngộ đó, họ phải phá vỡ sự im lặng. Lời nói có thể giúp họ dần dần lấy lại việc kiểm soát cuộc sống của mình”. Những người vợ bị chồng bạo hành bằng lời nói

hoặc bằng hành động có thể nhờ người khác can thiệp hoặc xin bác sĩ xác nhận những chấn thương do bạo hành, tất cả đều có thể trở thành bằng chứng để khởi tố hình sự hoặc dân sự (ly thân). Marie Dominique de Suremain nói: “Dư luận vẫn chưa có ý thức về việc này vì cho rằng bạo hành trong gia đình là một vấn đề riêng của mỗi cặp vợ chồng” hay “việc đó chẳng liên quan đến chúng tôi mà thuộc về đời tư của người ta”. Mọi người đều nói như vậy và bạo hành vẫn tiếp diễn.

Tại sao các nạn nhân vẫn chịu đựng?

Bối cảnh của lần gặp gỡ đầu tiên giải thích tại sao những người vợ vẫn cứ sống với kẻ hành hạ họ. Jacqueline Godet, giám đốc của một điểm tiếp đón ở ngoại ô Paris, cho biết: “Thường thường hai người nên vợ nên chồng trong hoàn cảnh mà người phụ nữ bị suy sụp tinh thần sau một cái tang, một cuộc chia tay bất hạnh hay những vấn đề trong việc mưu sinh... Khi đó, người đàn ông đến để nâng đỡ người phụ nữ. Về sau, khi bị bạo hành, người phụ nữ cảm thấy mình là kẻ chịu ơn nên chịu đựng tất cả”. Đôi khi

chính người đàn ông lại là kẻ suy sụp tinh thần khi hai người gặp nhau. Khi đó, người phụ nữ nâng đỡ và giúp đỡ anh ta. Jacqueline Godet nói: “Khi phụ nữ nhận lấy nhiệm vụ đó, họ xem bạo hành như những bước đi sai lầm trên con đường điều trị căn bệnh của tâm hồn. Họ lý giải hành vi bạo lực và tha thứ tất cả”.

Con cái cũng đau khổ

Nhiều phụ nữ muốn gia đình luôn êm ấm để con cái không phải xa lìa cha mẹ. Vì thế, họ cố gắng chịu đựng để ở lại với người chồng vũ phu. Tuy nhiên, trong tình cảnh như thế, con cái thường có cảm giác bất an triền miên. Người cha luôn tìm chỗ dựa ở con cái và biến chúng thành công cụ. Khi thấy mẹ luôn bị đánh đập, con cái có thể đánh mất lòng tôn kính đối với mẹ, thậm chí không còn biết tôn trọng những phụ nữ khác. Evelyne cho biết: “Những đứa trẻ cùng ở với mẹ tại một trung tâm tiếp nhận nạn nhân của bạo hành gia đình thường tỏ ra hung bạo với bạn bè. Một người chồng vũ phu không thể là một người cha tốt, cho dù ông ta không đánh đập con cái”. ■

(Theo Marie Claire)